

bibliográfiai munkára volt szükség. Fokozta a nehézséget, hogy a hallgatók - kevéssé ismerve az irodalomkutatás módszereit és lehetőségeit - önálló bibliográfiai tevékenység végzésére képtelenek voltak.

E mennyiségét is tekintve, jelentős munka elvégzésénél könyvtárunk és a tanszékek könyvtárlományán kívül elsősorban a különböző referátumokra, kurrens szakbibliográfiákra támaszkodtunk, de a folyóiratokban való eligazodáshoz igen nagy segítséget nyújtottak a különböző referálólapok is. Bebizonyosodott azonban, hogy a műszaki egyetemi tájékoztató könyvtárosnak - szakterülete irodalmának alapos ismeretén kívül - lehetőleg több évtizedes ipari gyakorlattal is bírnia kell. Önmagában tehát még a szaktudás nem elegendő, szükség van a tapasztalatra is. Mindemellett a felsorolt feladatok jellegéből következik, hogy az alaptárgyakkal /matematika, fizika stb./ kapcsolatos tájékoztatás sem volt mellőzhető. A végzett munka mennyiségét mutatja, hogy egyedül az ideai diplomatervek kidolgozásához bibliográfiai szolgálatunk 43 esetben nyújtott írásbeli támogatást és 150 esetben szóbeli felvilágosítást.

A munkát egy dolgozó végezte.

A könyvtár bibliográfiai szolgálata - amellet, hogy folyamatosan kielégítette a tanszékek, intézetek bibliográfiai igényeit - két nagyobb bibliográfiai vállalkozás előkészítéséhez is hozzákezdett. Az egyik a műszaki felsőoktatás reformját, a másik a külszíni szénfejtés hazai és külföldi irodalmát tartalmazó bibliográfia összeállításából állana.

A könyveken kívül folyóiratcikkeket, egyéb dokumentumokat feltáró bibliográfiák kidolgozásának megkezdése az országos bibliográfiai terv jóváhagyásától függ, elkészítésük 1963-ra nyúlik át.

PAZÁR B61a

MŰSZAKI EGYETEMEN - MŰSZAKI TÁJÉKOZTATÁST!

Az elmondottak arról adtak számot, hogy miként, milyen módszerekkel igyekszik könyvtárunk kollektívája szolgáltatásait korszerűsíteni, használati értéküket fokozni. Minderről - helyszűke miatt - csak vázlatosan szólhattunk, s nem maradt hely, hogy tudományos tevékenységünkről, propagandamunkánkról beszámolhassunk.

Mindez azonban - ha külön cikkbe is kívánczozik - aligha léptül a hagyományosan értelmezett könyvtári munka kereteit. Pedig ma már a korszerűsége számot tartó műszaki egyetem ezzel nem érheti

be. Szakirodalmi dokumentáció, műszaki tájékoztatás nélkül a termelés, kutatás és fejlesztés elképzelhetetlen. Hogyan nélkülözhetnék ezt a műszaki egyetemek, amelyek nem csupán az oktatásnak, de a kutatásnak is fontos munkahelyei.

A Budapesti Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetemet kivéve műszaki egyetemeinken központi és rendszeres jellegű dokumentációs tevékenység nem folyik, e célra sem a központi könyvtáraknak, sem a tanszéknek, egyéb egyetemi intézeteknek szervezeti keretük, felszerelésük nincs.

Miskolcon a helyzetet súlyosítja, hogy a Központi Könyvtár - bármennyit is fejlődött az utóbbi hónapok során - személyi és anyagi ellátottság tekintetében még mindig messze elmarad egyéb egyetemi könyvtárak mögött, és hogy vidéki egyetem lévén, a szakirodalmi ellátás nehezebb.

Minden nehézségünk ellenére úgy véljük, hogy - bár a műszaki tájékoztató szolgálat csak fokozatos létszámbővítéssel oldható meg - bizonyos, a nagyüzemi és kutatóintézeti dokumentációs munkában elemi jellegűnek tekintett szolgáltatások bevezetéséről nem mondhatunk le.

Az ősszel kezdődő, 1962/63-as tanévben a következő szolgáltatásokat tervezzük bevezetni:

- a/ meghatározott kutatási témák szakirodalmának /könyv, folyóiratok, egyéb/ figyelése a Bányamérnöki Kar tanszékei részére;
- b/ témabibliográfiák készítése /meghatározott kutatási feladatokra és megbízásokra/;
- c/ a fordítások központi ügyintézése, nyilvántartása;
- d/ foto- és mikrofilm laboratórium üzembehelyezése és fenntartása.

Ezt a programot - amely az igényekhez mérten szerény, lehetőségeinkhez mérten azonban jelentékeny - feltétlenül megvalósítandónak tartjuk, és a szükséges előkészítő munkákat már elvégeztük.

Bizunk abban, hogy kifejlesztendő dokumentációs szolgálatunk - mint már annyiszor hazai gyakorlatunkban - ezuttal is igazolni fogja létjogát. Távlati elgondolásaink a dokumentációs tevékenység elmélyítésén és kibővítésén túlmenőleg - amelynek keretében többek között megoldandó a prospektustár felállítása - a műszaki propaganda eszközeinek felhasználására irányulnak. Úgy véljük, hogy az ipari üzemek, tervező- és kutatóintézetek gyakorlatához hasonlóan a dokumentáció és a műszaki propaganda a műszaki egyetemeken is egy közös szervezeti keretben művelendő, amelynek egyik alapelve: maga a könyvtár.

Mindenekelőtt a szemléltető eszközök módszeres felhasználására lenne szükség. A szakfilmek, oktatófilmek felsőoktatási hasznosítá-

sát több helyütt is sürgették, kielégítő intézkedésre azonban eddig csak ígéret van. Miért ne lehetne a rendszeres szakfilm vetítések megszervezését /amihez a szükséges filmek tetemes részét a baráti országok testvérintézményeitől lehetne kölcsönözni/ az egyetemi könyvtárakra bízni?

A munka, ami mindezzel jár, nem kevés, lemondanunk róla azonban nem lehet, mert ha ezt cselekednénk, letennénk egyúttal arról is, hogy rohamosan fejlődő egyetemünk oktató-kutatóinak igényeit kielégítsük. Ez pedig egyértelmű lenne azzal, ami megengedhetetlen, nevezetesen, hogy könyvtárunk egyik alapvető funkcióját figyelmen kívül hagyjuk, s egyoldaluan csak a hallgatók felé forduljunk.

ZIRCZ Péter

A MŰSZAKI FELSOÓKTATÁSI KÖNYVTÁRI HÁLÓZAT HÍREI

A művelődésügyi miniszter 148/1962./M.K.15/ M.M.sz. utasítása a közkönyvtári munkakörök képesítéshez kötéséről és a könyvtáros szakoktatásról intézkedik. A rendelkezés 1.§.2.p. értelmében könyvtárosi munkakörben napi teljes munkaidőben foglalkoztatott dolgozóknak felső, ill. középfoku könyvtárosi szakképesítéssel kell rendelkezniük, míg az átlagosan napi 8 óránál kevesebb munkaidőben foglalkoztatott dolgozóknak alapfoku könyvtárosi képesítést kell szerezniük. A képesítési rendelet tehát a hálózat könyvtárosaiba vonatkoztatva azt jelenti, hogy a főfoglalkozásu tanszéki könyvtárosoknak felső, ill.középfoku, míg a könyvtári munkát részfoglalkozásban végző tanszéki könyvtárosoknak alapfoku könyvtári képesítéssel kell rendelkezniük.

A képesítési rendelet 7.§.2.p. szerint az alapfoku könyvtárosi vizsgák lebonyolítása a hálózati központok feladata. A Budapesti Műszaki Egyetem Központi Könyvtára - mint a műszaki felsőoktatási könyvtárhálózat központja - 1960-ban 128, 1961-ben 3 és 1962-ben 4 tanszéki könyvtárosnak adott az alapfoku vizsga letételét igazoló bizonyítványt. A vizsgával kapcsolatban felhívjuk a hálózati könyvtárosok figyelmét arra, hogy az év utolsó negyedében a hálózati központ nyomtatásban megjelenteti a vizsga anyagát "A tanszéki könyvtárosok alapismeretei" címmel. A tankönyv kiadásával egyidejűleg intéz-